

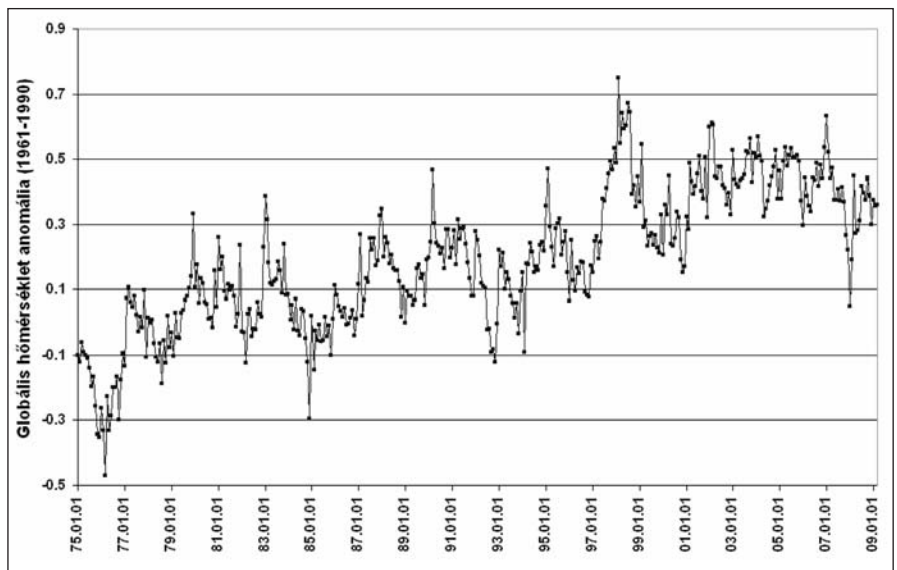
Kritikai megjegyzés egy cikkhez

A klímaváltozás erdészetet érintő alapvető fontossága miatt szeretnénk pontosítani néhány félreértelmezett megállapítást *Istvánffy L.* cikkéből (Erdészeti Lapok CXLV. évf. 1. szám). A globális hőmérséklet 1905 és 2005 között mintegy 0,74 °C-kal emelkedett, ezt napjainkban már senki nem kérdőjelezi meg. A cikk szerzője kiemeli, hogy az elmúlt tizenegy évben már csökkent a globális hőmérséklet. Való igaz, hogy mind a műholdas, mind a felszíni mérések (1. ábra) látszólag a melegedés lassulását mutatják 1998 után. De ennek egyértelműen fő oka, hogy 1997-1998 során a XX. század legnagyobb El-Nino eseménye történt, mely a globális hőmérsékletet akkor átmenetileg mintegy 0,5 fokkal (!) emelte meg. Mivel azóta nem volt ilyen jelentős ENSO esemény, így az akkor elért rekordértéket „csak” a 2005-ös év tudta megközelíteni.

Ami a jégtakaró állítólagos stabilizálódását illeti, az Arktiszon a nyári jégtakaró kiterjedése határozott csökkenést mutat az elmúlt 30 évben. A léghőmérsékleten kívül a nyári kiterjedést természetesen számos más tényező, többek között a szélviszonyok, a makro cirkulációs helyzetek alakulása is befolyásolja. 2007 nyarán e tényezők hatására a jégfelület a megfigyelések kezdete óta a legkisebb méretűre olvadt, így az elmúlt 2 év kismértékű nyári növekedése akár téves illúziót is szülhet (2. ábra). Az Antarktisz körül tapasztalt jégtakaró növekedésben pedig valószínűleg szerepet játszik a belföldi gleccserek nagyobb mértékű jégszállítása, amit több tényező befolyásol, egyebek között ebben az olvadásnak is lehet szerepe.

Az IPCC 2007-es jelentése a jelentős antropogén eredetű globális felmelegedés mellett foglalt állást. Ezt alátámasztja *Oreskes* (2004) Science-ben megjelent tanulmánya is. A szerző 928 referált szakfolyóiratban 1993 és 2003 között megjelent tanulmányok absztraktját vizsgálta (az ISI adatbázisból), és nem talált egyetlen olyan cikket sem, amely elvetette volna az antropogén klímaváltozás elméletét.

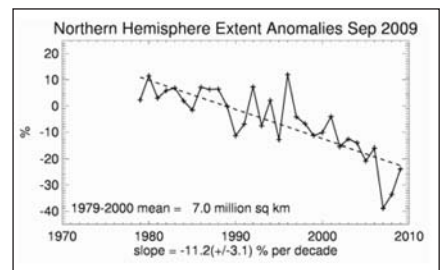
Ugyanakkor mindmáig vita és bizonytalanság övezi a kérdést, hogy milyen mértékű volt és lesz a jövőben az antropogén eredetű hozzájárulás a felmelegedéshez. Ennek nagyon egyszerű oka, hogy valószínűleg nem ismerjük még az összes klímarendszert befolyásoló folyamatot, továbbá az, hogy például a szén-dioxid hatását közvetlenül nem lehet mérésrel meghatározni. Jelenlegi

1. ábra: A globális hőmérséklet alakulása 1975 és 2009 között (Forrás: Hadley Központ)

legjobb ismereteink alapján, a XX. századi felmelegedésnek csak mintegy 10%-át képesek megmagyarázni a klímarendszert befolyásoló természetes, azaz embertől független folyamatok (ENSO, Nap változásai és vulkánkitörések).

Móricz Norbert és Rasztovits Ervin PhD hallgatók, NYME Erdőmérnöki Kar, Környezet-tudományi Intézet, NASA/NEESPI Délkelet-európai Klímahatás Kutató Központ

2. ábra: Az északi félgömb szeptemberi jégkiterjedése 1979-2009 között (Forrás: NSIDC)

A Mérnöki Kamara is bírál

**A Magyar Mérnöki Kamara Agrárta-
gozatának éves közgyűlésén az El-
nökség beszámolójában élesen bí-
ráltta a mérnöki szolgáltatások túl-
zott liberalizációját, amely már
megközelíti az anarchiát.**

Külön kiemelte a tervezésnél, hogy a technológiai tervek kötelező érvényű elkészítését nem kötik jogosultsághoz pl. az egészségügy, gyógyszergyártás, korrózióvédelem, erdészet, faipar, mezőgazdaság és élelmiszeripar területén. Ugyanakkor a szakhatóságok az építészeti tervekkel együtt a technológiai tervek is értékeli, bírálják. Mivel „a technológiáért van az épület és nem fordítva”!

A jogosultság eltörlése ezeken a területeken azt eredményezheti, hogy minősítés és felelősség nélküli terve-

zők is tervezhetnek, melynek az eredménye a beruházási és működési költségek indokolatlan növekedése lehet és nem utolsósorban hátrányos lehet a korszerű és minőségi gyártás megvalósítására.

Ugyancsak éles bírálatot kapott a közelmúltban megjelent FVM rendelet is, mely szerint bármelyik területen lehet szakértő, aki a megfelelő diplomával és pár éves gyakorlattal rendelkezik. Elegendő csak regisztráltatnia magát, nem kérnek referenciákat és nem kötelező a folyamatos továbbképzés sem.

A beszámoló a jogalkotás anarchikus voltát is bírálta, melyre igen jó példa, hogy az új szabályozások gyakorlatilag lehetetlenné teszik a KKV-k működését.

Kovácsné Felkai Éva